

ความรู้เบื้องต้น
ทางรัฐประศาสนศาสตร์

Introduction to Public Administration

ดร.เสนา อัครมรรต

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	(1)
คำนิยาม	(3)
สารบัญ	(4-8)
สารบัญตาราง	(9)
สารบัญรูป	(10)

บทที่ 1 ลักษณะวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ความนำ	1
ความเป็นมาของรัฐประศาสนศาสตร์	1
นิยามของรัฐประศาสนศาสตร์	5
ลักษณะเฉพาะของการบริหารภาครัฐ	7
ลักษณะความเป็นสาธารณะของการบริหารภาครัฐ	11
ประเด็นหลักของการถกเถียงกันในทฤษฎีรัฐประศาสนศาสตร์	14
บทสรุป	17
คำถามบทที่ 1	17

บทที่ 2 วิวัฒนาการของรัฐประศาสนศาสตร์

ความนำ	19
การบริหารภาครัฐก่อนเกิดสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์	19
กระบวนการทัศน์ของรัฐประศาสนศาสตร์	21
รัฐประศาสนศาสตร์สมัยใหม่	34
บทสรุป	39
คำถามบทที่ 2	40

บทที่ 3 ขอบข่ายของรัฐประศาสนศาสตร์

ความนำ	43
มุมมองของรัฐประศาสนศาสตร์	44
เนื้อหาของรัฐประศาสนศาสตร์	52

	หน้า
ปัญหาของรัฐประศาสนศาสตร์	55
บทสรุป	57
คำถามบทที่ 3	58
บทที่ 4 การศึกษารัฐประศาสนศาสตร์ในประเทศไทย	
ความนำ	61
การศึกษารัฐประศาสนศาสตร์ในประเทศไทย	61
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ในประเทศไทย	63
วิธีสอนรัฐประศาสนศาสตร์ในประเทศไทย	71
คุณลักษณะของนักศึกษารัฐประศาสนศาสตร์ที่พึงประสงค์	73
เป้าหมายการศึกษารัฐประศาสนศาสตร์ยุคใหม่	74
บทสรุป	78
คำถามบทที่ 4	79
บทที่ 5 ปทัสถานของรัฐประศาสนศาสตร์	
ความนำ	81
ความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีรัฐประศาสนศาสตร์กับปทัสถาน	81
ความสำคัญของปทัสถานในการบริหารภาครัฐ	84
ค่านิยมทางการเมืองและการบริหาร	86
การเปลี่ยนแปลงค่านิยมและการบริหารภาครัฐ	92
แรงกดดันของค่านิยมที่กำลังเปลี่ยนแปลงต่อระบบราชการ	93
ปทัสถานของการเป็นผู้นำที่ดี	95
บทสรุป	97
คำถามบทที่ 5	99
บทที่ 6 ทฤษฎีองค์การ	
ความนำ	101
ความหมายขององค์การ	101
ความแตกต่างระหว่างองค์การกับการจัดการ	102
ขอบข่ายของทฤษฎีองค์การ	103

	หน้า
ความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีองค์การกับการปฏิบัติ	104
และการออกแบบองค์กร	104
ตัวแบบการศึกษาขององค์กร	105
บทสรุป	115
คำถามบทที่ 6	116
บทที่ 7 การจัดการทรัพยากรมนุษย์ภาครัฐ	
ความนำ	119
ความแตกต่างระหว่างการบริหารงานบุคคล	119
กับการจัดการทรัพยากรมนุษย์	119
บทบาทของการจัดการทรัพยากรมนุษย์ภาครัฐ	120
แนวทางการจัดการทรัพยากรมนุษย์	122
ประวัติความเป็นมาของระบบคุณธรรม	124
กระบวนการจัดการทรัพยากรมนุษย์ภาครัฐ	126
การปฏิรูปการจัดการทรัพยากรมนุษย์ภาครัฐ	132
บทสรุป	135
คำถามบทที่ 7	136
บทที่ 8 การคลังสาธารณะ	
ความนำ	138
ขอบข่ายของการคลังสาธารณะ	138
บทบาทของงบประมาณ	139
ประเภทงบประมาณ	142
งบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน	144
การบริหารการคลังในอดีต	146
การปฏิรูปการคลังสาธารณะ	148
ข้อวิจารณ์ที่มีต่อการปฏิรูปการคลัง	152
บทสรุป	154
คำถามบทที่ 8	155

บทที่ 9 การบริหารเปรียบเทียบและการบริหารพัฒนา

1. ความนำ	157
2. ลักษณะเด่นของการบริหารเปรียบเทียบ	158
3. สมัยหลังสงครามโลกครั้งที่สอง	
4. ผลงานของกลุ่มการบริหารการเปรียบเทียบ	159
5. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเปรียบเทียบ	163
6. กับการบริหารการพัฒนา	
7. การบริหารการพัฒนาส่วนบุคคล	164
8. บทบาทของนักบริหารการพัฒนายุคแรก	166
9. ผลกระทบของเงื่อนไขท้องถิ่นที่มีต่อความสำเร็จของการบริหาร	170
10. บทสรุป	172
11. คำถามบทที่ 9	173

บทที่ 10 นโยบายสาธารณะ

1. ความนำ	175
2. ความหมายของนโยบายสาธารณะ	175
3. จุดเริ่มต้นของการศึกษานโยบายสาธารณะ	177
4. การศึกษานโยบายสาธารณะในยุคหลัง	179
5. ขอบข่ายของการวิเคราะห์นโยบายสาธารณะ	182
6. มิติการมองนโยบายสาธารณะ	186
7. ตัวแบบของการวิเคราะห์นโยบายสาธารณะ	188
8. บทสรุป	196
9. คำถามบทที่ 10	197

บทที่ 11 การจัดการภาครัฐแนวใหม่

1. ความนำ	199
2. จุดเริ่มต้นของการจัดการภาครัฐแนวใหม่	199
3. ข้อเสนอในการจัดการภาครัฐแนวใหม่	201
4. กระบวนการเปลี่ยนแปลงตามแนวคิดการจัดการภาครัฐแนวใหม่	205
5. ทฤษฎีของการจัดการภาครัฐแนวใหม่	210

	หน้า
การแพร่กระจายของการจัดการภาครัฐแนวใหม่	212
ข้อวิพากษ์ที่มีต่อการจัดการภาครัฐแนวใหม่	213
บทสรุป	216
คำถามบทที่ 11	217
บทที่ 12 จริยธรรมข้าราชการ	
ความนำ	219
ความหมายของจริยธรรม	219
ปรัชญาของจริยธรรม	220
การเรียกร้องจริยธรรมในภาครัฐ	222
สาเหตุของการฝ่าฝืนจริยธรรม	224
สาเหตุที่ยากที่จะแก้ปัญหาจริยธรรม	229
แนวทางการแก้ปัญหาจริยธรรม	230
การพัฒนาจรรยาบรรณของข้าราชการ	235
บทสรุป	237
คำถามบทที่ 12	238
บทที่ 13 แนวโน้มอนาคตการจัดการรัฐประศาสนศาสตร์	
ความนำ	240
การเปลี่ยนแปลงการบริหารภาครัฐ	240
แนวโน้มของการบริหารภาครัฐ	242
รูปแบบองค์การสมัยถึงระบบราชการ	246
การเปลี่ยนแปลงของรัฐประศาสนศาสตร์ในฐานะสาขาวิชา	249
วิกฤตเอกลักษณ์และรัฐประศาสนศาสตร์ในอนาคต	250
บทสรุป	256
คำถามบทที่ 13	258
บรรณานุกรม	260
ประวัติผู้แต่ง	264